

Organizační řád Olympiády v českém jazyce

Čl. 1

Povaha a cíl Olympiády v českém jazyce

- 1) Olympiáda v českém jazyce (dále jen „OČJ“) je soutěž vycházející z obsahu vzdělávacího oboru český jazyk a literatura v rámcových vzdělávacích programech, jejímž cílem je umožnit talentovaným žákům základních a středních škol porovnat úroveň vlastního jazykového a slohového projevu s ostatními a získat tím motivaci k dalšímu odbornému růstu.
- (2) OČJ je jednotná pro celé území České republiky a pořádá se každoročně.
- (3) OČJ je postupovou soutěží, člení se podle kategorií a soutěžních kol.

Čl. 2

Organizace a řízení OČJ

- (1) OČJ je organizována ve dvou kategoriích a ve čtyřech soutěžních kolech:
 - a) v I. kategorii - určené pro žáky 8. a 9. ročníků základních škol, 3. a 4. ročníků osmiletých gymnázií a 1. a 2. ročníků šestiletých gymnázií; probíhá ve školním, okresním, krajském a ústředním soutěžním kole,
 - b) ve II. kategorii - určené pro žáky 1. - 4. ročníků středních škol, 5. - 8. ročníků osmiletých gymnázií a 3. - 6. ročníků šestiletých gymnázií; probíhá ve školním, okresním, krajském a ústředním soutěžním kole.
- (2) Termíny konání jednotlivých soutěžních kol a další informace upřesňující organizaci příslušného ročníku OČJ před vyhlášením každého ročníku oznamuje v propozicích a materiálech Ústřední komise OČJ (dále jen „ÚK OČJ“).
- (3) Termíny konání jednotlivých soutěžních kol OČJ stanovuje ÚK OČJ v koordinaci s řídicími orgány dalších soutěží (zejména předmětových olympiád) jednotně tak, aby pokud možno nebylo narušeno školní vyučování a obecně chod škol.

Čl. 3

Účast žáků v OČJ

- (1) Účast žáků v OČJ je dobrovolná.
- (2) Účastí v soutěži žák, resp. jeho zákonný zástupce, souhlasí s podmínkami tohoto organizačního řádu a zavazuje se jimi řídit.
Souhlasí:
 - a) s uvedením jména, příjmení, data narození, adresy bydliště, kontaktu, názvu a adresy navštěvované školy pro potřeby organizačního zajištění soutěže,
 - b) s uvedením jména, příjmení, roku narození, umístění, bodového hodnocení, názvu a adresy navštěvované školy ve zveřejněných výsledkových listinách,
 - c) se zveřejněním fotografické dokumentace z průběhu a vyhlášení soutěže na webové stránce soutěže, popř. v médiích a jejím užitím pro PR účely soutěže.
- (3) Žák soutěží v kategorii OČJ, která odpovídá jeho ročníku vzdělávání, popřípadě může soutěžit i v kategorii vyšší. Výjimečně se může soutěže zúčastnit i žák z nižšího ročníku

(7. ročníku základní školy, 2. ročníku osmiletého gymnázia), pokud jeho znalosti vykazují odpovídající úroveň.

(4) Žáka není možné zařadit přímo do vyššího soutěžního kola OČJ.

Čl. 4

Úkoly soutěžících

- (1) Úkolem soutěžících je samostatně vyřešit zadané úlohy.
- (2) Utajení textů úloh je nezbytnou podmínkou regulérnosti soutěže. Se zněním úloh se soutěžící seznamují bezprostředně před vlastním řešením. Hodnocení řešení úloh probíhá anonymně.
- (3) Pokud má soutěžící výhrady k regulérnosti průběhu soutěže, má právo se odvolat v případě školního kola k učiteli českého jazyka pověřeného zabezpečením soutěže, v případě vyšších soutěžních kol k příslušné komisi OČJ, popřípadě ke komisi o stupeň vyšší.

Čl. 5

Organizace a propagace soutěže na škole, školní kolo

- (1) Zodpovědným za uskutečnění soutěže na škole je učitel českého jazyka pověřený ředitelem školy (dále jen „pověřený učitel“).
- (2) Úkolem pověřeného učitele je propagovat OČJ mezi žáky, evidovat přihlášky žáků do soutěže, připravit, řídit a vyhodnotit školní kolo, předávat žákům texty soutěžních úloh a dodržovat pokyny řídicích komisí OČJ.
- (3) Spolu s pověřeným učitelem se na přípravě, řízení a vyhodnocení školního kola mohou podílet další učitelé.
- (4) Školního kola se účastní žáci, kteří se do stanoveného termínu přihlásí u učitele českého jazyka, který celkový počet přihlášených žáků oznámí pověřenému učiteli.
- (5) Pověřený učitel spolu s ředitelem školy nebo jeho zástupcem:
 - a) zajistí organizaci a regulérnost průběhu soutěžního kola podle zadání ÚK OČJ,
 - b) vyhodnotí protokoly (u úloh s autorskými řešeními podle těchto řešení),
 - c) seznámí soutěžící s autorským řešením a provede rozbor chyb,
 - d) vyhodnotí výsledky kola, na jejich základě stanoví pořadí soutěžících a navrhne nejlepší soutěžící (případně též náhradníka) k postupu do okresního kola.
- (6) Po skončení školního kola zašle ředitel školy tajemníkovi příslušné komise OČJ vyššího stupně, popřípadě organizátorovi vyššího kola OČJ:
 - a) jmenný seznam soutěžících (včetně náhradníka) navržených k postupu do okresního kola s úplnou adresou školy a bydliště a uvedením dosaženého počtu bodů,
 - b) stručné hodnocení soutěžního kola včetně počtu soutěžících.
- (7) Protokoly všech soutěžících se na škole uschovávají po dobu jednoho roku. Komise OČJ všech stupňů jsou oprávněny vyžádat si je k nahlédnutí.

Čl. 6

Okresní kolo a okresní komise

- (1) Pro řízení OČJ v okresech zřizuje kraj, okresní komise OČJ, které se skládají z předsedy, tajemníka a dalších členů.

- (2) Členy okresní komise OČJ jmenuje kraj na základě návrhu odstupující okresní komise. Délku funkčního období stanovuje příslušný kraj. Po uplynutí funkčního období mohou být odstupující členové znovu jmenováni.
- (3) Okresní komisi OČJ tvoří vybraní učitelé základních a středních, případně vysokých škol, popř. zástupci jazykových či jiných institucí.
- (4) Úkolem okresní komise OČJ je:
 - a) koordinovat činnost pověřených učitelů a dle potřeby jim poskytovat odbornou a metodickou pomoc,
 - b) sledovat průběh a zabezpečovat regulérnost OČJ v okrese.
- (5) Organizátorem okresního kola je kraj nebo organizace jím pověřená.
- (6) Úkolem organizátora okresního kola ve spolupráci s okresní komisí OČJ je:
 - a) pozvat nejúspěšnější soutěžící ze školního kola; organizátor ve spolupráci s okresní komisí může v případě potřeby upravit počet účastníků podle dosaženého počtu bodů tak, aby nepřesáhl 50 soutěžících; vybraní soutěžící jsou pozváni nejméně čtrnáct dní před konáním okresního kola,
 - b) zajistit regulérnost průběhu soutěžního kola a určit hodnotící komisi (dále jen „porota“),
 - c) po skončení okresního kola zaslat tajemníkovi krajské komise OČJ, popřípadě organizátorovi krajského kola OČJ:
 - jmenný seznam soutěžících (včetně náhradníka) navržených k postupu do krajského kola s úplnou adresou školy a bydliště a uvedením dosaženého počtu bodů,
 - hodnotící zprávu s uvedením počtu soutěžících v nižších kolech (zasílá se též pracovníkovi pověřenému organizací soutěží v příslušném kraji, nejlépe elektronickou poštou).
- (7) Úkolem poroty je:
 - a) vyhodnotit protokoly soutěžících (u úloh s autorskými řešeními podle těchto řešení),
 - b) seznámit soutěžící s autorským řešením úloh a provést rozbor chyb,
 - c) vyhodnotit výsledky kola a na jejich základě stanovit pořadí soutěžících,
 - d) na základě výsledků navrhnout nejúspěšnější řešitele (případně též náhradníka) k postupu do krajského kola
- (8) Každou soutěžní úlohu hodnotí nejméně dva členové poroty. O případných rozporech v hodnocení rozhodne předseda poroty.
- (9) Soutěžící, kteří se umístili na 1. až 3. místě, obdrží diplom s vyznačením umístění. Ostatní účastníci obdrží diplom za účast.
- (10) Organizátor okresního kola archivuje všechny materiály, které se týkají soutěže po dobu 5 let. Výjimku tvoří protokoly soutěžících, které uschovává organizátor okresního kola OČJ po dobu jednoho roku. Komise OČJ vyšších stupňů jsou oprávněny vyžádat si je k nahlédnutí.

Čl. 7

Krajské kolo a krajské komise OČJ

- (1) Pro řízení OČJ v krajích zřizují kraje krajské komise OČJ, které se skládají z předsedy, tajemníka a dalších členů.
- (2) Členy krajské komise OČJ jmenuje kraj na základě návrhu odstupující krajské komise. Délku funkčního období stanovuje příslušný kraj. Po uplynutí funkčního období mohou být odstupující členové znovu jmenováni.
- (3) Krajskou komisi OČJ tvoří vybraní učitelé základních a středních, případně vysokých škol, popřípadě zástupci jazykovědných či jiných institucí.
- (4) Úkolem krajské komise OČJ je:
 - a) koordinovat činnost okresních komisí OČJ,
 - b) sledovat průběh a zabezpečovat regulérnost OČJ v kraji.
- (5) Organizátorem krajského kola je kraj nebo organizace jím pověřená.
- (6) Úkolem organizátora krajského kola ve spolupráci s krajskou komisí OČJ je:
 - a) pozvat nejúspěšnější soutěžící z okresního kola; krajského kola se v každé kategorii zúčastňují nejúspěšnější řešitelé z okresního kola (případně náhradník), jedná-li se o kraj s menším počtem okresů, může do krajského kola na základě předběžné dohody postupovat i více úspěšných řešitelů; vybraní soutěžící jsou pozváni nejméně čtrnáct dní před konáním krajského kola,
 - b) připravit krajské kolo a zajistit regulérnost průběhu a určit porotu,
 - c) po skončení krajského kola zaslat tajemníkovi ÚK OČJ:
 - jmenný seznam soutěžících (včetně náhradníka) navržených k postupu do ústředního kola s úplnou adresou školy, bydliště, e-mailovou adresou a telefonním číslem postupujícího (zasílá se též pracovníkovi pověřenému organizací soutěží v příslušném kraji, nejlépe elektronickou poštou).
- (7) Úkolem poroty je:
 - a) vyhodnotit protokoly soutěžících (u úloh s autorskými řešeními podle těchto řešení),
 - b) seznámit soutěžící s autorským řešením úloh a provést rozbor chyb,
 - c) vyhodnotit výsledky kola a na jejich základě stanovit pořadí soutěžících, určit úspěšné řešitele a navrhnout soutěžící k postupu do ústředního kola.
- (8) Každou soutěžní úlohu hodnotí nejméně dva členové poroty. O případných rozporech v hodnocení rozhodne předseda poroty.
- (9) Soutěžící, kteří se umístili na 1. až 3. místě, obdrží diplom s vyznačením. Ostatní účastníci obdrží diplom za účast.
- (10) Organizátor krajského kola archivuje všechny materiály, které se týkají soutěže po dobu 5 let. Výjimku tvoří protokoly soutěžících, které uschovává organizátor krajského kola OČJ po dobu jednoho roku. ÚK OČJ je oprávněna vyžádat si je k nahlédnutí.

Čl. 8

ÚK OČJ

- (1) Úkolem tajemníka ÚK OČJ je:
 - a) organizačně připravit, řídit a vyhodnotit ústřední kolo soutěže,
 - b) zajišťovat distribuci propozic a úloh včetně autorských řešení pro školní, okresní a krajská kola krajům, případně též organizátorům těchto akcí pověřených kraji,

- c) v případě potřeby zajišťovat tisk a distribuci metodických materiálů a doplňující literatury na pomoc učitelům a žákům.
- (2) Řídicím orgánem OČJ je ÚK OČJ.
- (3) Členy ÚK OČJ jmenuje organizátor na základě návrhu odstupující ÚK OČJ. Funkční období je zpravidla pětileté. Po uplynutí funkčního období mohou být odstupující členové znovu jmenováni.
- (4) Ze závažných důvodů lze ukončit členství v ÚK OČJ před vypršením funkčního období. Případné odvolání je možné se souhlasem nadpoloviční většiny členů ÚK OČJ.
- (5) Členy ÚK OČJ tvoří předseda, místopředseda, vybraní učitelé českého jazyka, popř. zástupce Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR či další jazykoví odborníci.
- (6) ÚK OČJ podle potřeby zřizuje pro obsahovou přípravu soutěže (zejména pro přípravu úloh OČJ) pracovní skupiny. Členy pracovních skupin mohou být i zkušení učitelé a odborníci, kteří nejsou členy ÚK OČJ.
- (7) ÚK OČJ zasedá nejméně jedenkrát ročně. Pracovní skupiny se scházejí dle potřeby.
- (8) Úkolem ÚK OČJ je:
- a) zabezpečovat odbornou náplň soutěže, připravit, řídit a vyhodnotit ústřední kolo soutěže po odborné stránce,
 - b) zajišťovat přípravu úloh a vypracovat klíč k jejich řešení pro obě kategorie a všechna soutěžní kola OČJ, stanovit zásady hodnocení soutěžních úloh a v případě potřeby připravovat též metodické materiály a doplňující literaturu na pomoc učitelům a žákům.
- (9) Úkolem tajemníka a ÚK OČJ je:
- a) na začátku školního roku zpracovat propozice a podklady pro jednotlivé ročníky OČJ,
 - b) na závěr celého ročníku OČJ vyhodnotit jeho průběh,
 - c) dle možností propagovat OČJ na školách, v hromadných sdělovacích prostředcích, zejména v odborném a pedagogickém tisku,
 - d) v případě účasti soutěžících na mezinárodní lingvistické soutěži zajistit výběr nejvhodnějších kandidátů, složení delegace, popřípadě zabezpečit odborné soustředění.

Čl. 9

Ústřední kolo

- (1) Organizátorem ústředního kola je Klub OČJ, z.s..
- (2) Ústřední kola obou kategorií OČJ jsou zpravidla týdenní a probíhají koncem měsíce června. Zúčastňují se jich v I. kategorii 3 až 4 a ve II. kategorii nejlepší soutěžící z kraje, kterým tajemník ÚK OČJ písemně oznámí přesný termín a místo konání ústředního kola, případně další informace důležité pro účast v ústředním kole a pozve je k účasti alespoň dva týdny před konáním ústředního kola.
- (3) Organizátor a ÚK OČJ zajistí regulérnost soutěžního kola a určí pro ústřední kolo dané kategorie probíhajícího ročníku OČJ porotu, která:
- a) vyhodnotí protokoly (u úloh s autorskými řešeními podle těchto řešení),
 - b) seznámí soutěžící s autorským řešením úloh a provede rozbor chyb,
 - c) stanoví jednoznačné pořadí soutěžících, určí úspěšné řešitele a vyhlásí výsledky soutěže.

- (4) Každou soutěžní úlohu hodnotí nejméně dva členové poroty. O případných rozporech v hodnocení rozhodne předseda poroty.
- (5) Soutěžící, kteří se umístili na 1. až 10. místě, obdrží diplom s vyznačením umístění. Ostatní soutěžící obdrží diplom za 11. místo.
- (6) Protokoly soutěžících uschovává ÚK OČJ po dobu jednoho roku.

Čl. 10

Úspěšní řešitelé

- (1) Úspěšní řešitelé se stanovují v okresním a krajském kole soutěže
- (2) Úspěšnými řešiteli jsou soutěžící, kteří dosáhli alespoň 60 % z maximálního možného počtu bodů.

Čl. 11

Závěrečná ustanovení

Tento organizační řád nabývá účinnosti dnem 1. 10. 2025.